

Naděje pro tetřívka, jejich počet se drží na podobné úrovni

5.10.2026 - Radek Drahný | Správa Krkonošského národního parku

Krkonošská populace tetřívka obecného má stále šanci na přežití. Letošní jarní sčítání zaznamenalo 53 tokajících kohoutků. Je to jen o tři méně než při posledním sčítání před třemi lety, kdy odborníci napočítali 56 samců. Po desetiletích výrazného úbytku tak krkonošská populace v posledních třech letech početně stagnuje. Správa KRNAP to považuje za povzbudivý signál pro pokračování v dlouhodobé péči o prostředí tetřívka a klid, který ke svému životu potřebuje.

„Výsledek letošního sčítání nám dává důvod k opatrnému optimismu, ale zdaleka to neznamená, že máme vyhráno. Naděje, že tetřívek obecný v Krkonoších přežije, je stále reálná, nevíme však, kolik zbývá času. Nejzávažnějším ohrožujícím faktorem je izolace krkonošsko-jizerskohorské populace ale také jednotlivých subpopulací v našem pohorí, která může způsobit rychlý genetický kolaps populace.“ říká zooložka Správy KRNAP Karolina Mikšlová.

„Tetřívek obecný je ikonickým ptákem Krkonoš. Černý rytíř, jak se mu kvůli jeho soubojům v době toku říká, patří zároveň mezi nejviditelněji ohrožené živočichy našeho národního parku. Musíme proto udělat maximum pro to, abychom o něj v budoucnu nepřišli. Krkonošsko-jizerskohorská populace je podle odborníků jednou z posledních populací tetřívka v České republice, která má šanci dlouhodobě přežít v životaschopné podobě. To je pro nás velký závazek,“ říká ředitel Správy KRNAP Petr Moravec.

Krkonošská populace tetřívka v minulosti výrazně klesala. Ještě v roce 2001 odborníci při sčítání zaznamenali 135 tokajících kohoutků, v roce 2017 už pouze 74. Dlouhodobým problémem je především úbytek vhodných stanovišť a rušení člověkem. Tetřívek vyhledává otevřenou či rozvolněnou krajinu s mozaikou mladých porostů, rašelinišť a dalších nezarostlých ploch.

Právě zde došlo v posledních desetiletích k významné změně. Imisemi poškozené lesy a rozsáhlé otevřené plochy, které tetřívkům v minulosti poskytovaly vhodné prostředí, postupně zarostly novým lesem. Správa KRNAP proto na vybraných místech vytváří v současných porostech nové otevřené plochy. V posledních letech vzniklo přes dvacet tetřívčích ploch o velikosti přibližně jeden až pět hektarů, které poskytují tetřívkům prostor pro tok, potravní nabídku i úkryt.

„Tetřívek potřebuje rozvolněné pestré biotopy a otevřené plochy. Vhodné podmínky vytváříme tam, kde to dává ekologicky smysl – v místech současného i historického výskytu a v místech bývalých imisních holin. Vytváření tetřívčích center a aktivní péče o biotopy může pomoci udržet populaci v Krkonoších i do budoucna,“ doplňuje Karolina Mikšlová.

Vedle dostatku vhodných biotopů je pro tetřívka zásadní také klid. Citlivý je především v zimě, kdy přežívá v energeticky náročných podmínkách, a na jaře během toku. Vyrušení ze zimního úkrytu může pro ptáka znamenat významnou ztrátu energie, která může rozhodnout o jeho přežití. Na jaře zase rušení může narušovat tok a rozmnožování. Proto Správa KRNAP dlouhodobě chrání nejcenější lokality prostřednictvím klidových území, do nichž v zimě nevstupují lyžaři a v létě pěší návštěvníci. Na místech s výskytem tetřívka zároveň platí omezení dopravy v časných ranních a pozdních večerních hodinách, tedy v době, kdy jsou ptáci nejaktivnější. Zároveň turistické cesty, které vedou přes tato tokaniště jsou veřejnosti dočasně uzavřeny (od 15. 3. do 31. 5.).

Důležitou součástí ochrany je také informování veřejnosti. Správa KRNAP se v posledních letech intenzivně věnuje vysvětlování, proč je tetřívka na rušení tak citlivý a proč má smysl respektovat omezení pohybu v jeho biotopech. Ochrana tak nestojí pouze na zákazech, ale stále více také na porozumění tomu, co se v horské přírodě skutečně odehrává.

Letošní výsledek vychází z tradičního jarního sčítání v době tetřívčího toku. V jeden den vyráží do terénu odborní pracovníci Správy KRNAP a na sledovaných lokalitách zaznamenávají zvukové projevy tokajících kohoutků. *„Tetřívci jsou v době toku velmi dobře slyšet. Díky koordinovanému sčítání v jediný den dokážeme určit, kolik kohoutků se v daném roce v Krkonoších projevovalo. Nejde tedy o odhad založený na náhodných pozorováních, ale o systematický monitoring celé populace,“* vysvětluje Karolina Mikšlová.

Letošní sčítání ukazuje, že boj o přežití tetřívka v Krkonoších ještě není prohraný. Stabilizace početnosti je po dlouhém období poklesu důležitým krokem. Nyní bude rozhodující pokračovat v obnově vhodných stanovišť, chránit nejdůležitější lokality před rušením a získávat pro ochranu tohoto pozoruhodného ptáka také návštěvníky hor.

Další informace o aktuálním dění v Krkonošském národním parku najdete na facebookovém profilu <https://www.facebook.com/spravakrn timer>

Bližší informace:

Mgr. Radek Drahný, MBA, tiskový mluvčí, vedoucí oddělení styku s veřejností Správy KRNAP
tel.: 737 209 900, e-mail: rdrahn timer@krnap.cz, www.krnap.cz

<https://www.krnap.cz/aktuality/tz-nadeje-pro-tetrivka-jejich-pocet-se-drzi-na-podobne-urovni>